

Zorg rondom overlijden

Inhoudsopgave

1 Inleiding

2 Overlijden in een ziekenhuis

- Het verzorgen van de overledene

- Het maken van afspraken over de persoonlijke wensen

- Persoonlijke eigendommen

- De mogelijkheid tot afscheid nemen

3 Het mortuarium

4 Vervoer naar huis of uitvaartcentrum

5 Het waarschuwen van de uitvaartverzorger

6 Informatie over verschillende situaties

- Obductie

- Donatie

- Ter beschikking stellen aan de wetenschap

- Niet-natuurlijke dood

- Pacemaker

7 Tenslotte

- Rouwbegeleiding

- Landelijke Stichting Rouwbegeleiding

- Begeleiding in het Antonius Ziekenhuis

1 Inleiding

Een naaste uit uw familie- of vriendenkring komt binnenkort te overlijden of is overleden. In deze situatie is het vaak moeilijk de aandacht te richten op zaken die geregeld moeten worden.

Deze brochure geeft u informatie die van pas kan komen bij het nemen van de noodzakelijke maatregelen. Daarnaast willen wij via deze brochure informatie geven over zaken die zich voordoen in dit ziekenhuis. Er wordt informatie gegeven over bepaalde werkzaamheden die in het ziekenhuis worden gedaan.

Bij onverwacht overlijden op de afdeling Spoed Eisende Hulp, de poliklinieken of op de Operatie-afdeling, kunnen procedures anders lopen dan in deze folder staat vermeld. Mocht u na het lezen van deze brochure nog vragen hebben, neem dan contact op met een verpleegkundige van de afdeling.

2 Overlijden in het ziekenhuis

Na een overlijden moet er veel geregeld worden.

- Het verzorgen of meehelpen bij het verzorgen van de overledene.
- Afscheid nemen.
- Persoonlijke wensen uitvoeren.
- Persoonlijke eigendommen meenemen.
- Overplaatsen van de overledene naar het mortuarium. (ruimte waar overledenen tijdelijk verblijven)
- Bezoek van nabestaanden aan overledene in het mortuarium.
- Informeren van de uitvaartverzorger.
- Vervoer naar huis of uitvaartcentrum.
- Regelen van de crematie of de begrafenis.

Het verzorgen van de overledene

De verpleegkundige overlegt met u of er specifieke wensen zijn voor de verzorging van de overledene. We denken hierbij bijvoorbeeld aan wensen voor kleding. Ook kunnen er i.v.m. geloofsovertuiging bepaalde wensen zijn. Als u wilt helpen bij de verzorging of als u de overledene wilt verzorgen zonder hulp of bijzijn van de verpleegkundige kunt u dit bespreken. Na de verzorging wordt de overledene overgebracht naar het mortuarium van het ziekenhuis en blijft daar tot de overdracht aan de uitvaartverzorger. U kunt met de uitvaartverzorger bespreken waar de overledene wordt opgebaard.

Het maken van afspraken over de persoonlijke wensen

Als er persoonlijke wensen zijn, bijvoorbeeld met betrekking tot make-up, kleding, sieraden en dergelijke, kunt u deze doorgeven aan de verpleegkundige van de afdeling. Of later aan de uitvaartverzorger. Het is belangrijk dat u ervoor zorgt dat de kleding voor de overledene in het ziekenhuis wordt achtergelaten of er naar toe wordt gebracht. Wanneer u voor de overledene een rituele wassing wenst, kunt u dit overleggen met de verpleegkundige of de geestelijk verzorger van het ziekenhuis. U kunt dit ook via uw eigen voorganger of imam doorgeven. De wassing kan niet in het ziekenhuis gedaan worden. De overledene wordt in dit geval zo spoedig mogelijk via het mortuarium naar een geschikt uitvaartcentrum overgebracht.

Persoonlijke eigendommen

Alle persoonlijke eigendommen van de overledene worden aan u, of een andere direct betrokkene, meegegeven. Als er eigendommen achterblijven, worden deze door een medewerker van het mortuarium aan de uitvaartverzorger overhandigd.

De mogelijkheid tot afscheid nemen

Er wordt u op de verpleegafdeling gelegenheid gegeven om in alle rust afscheid te nemen van de overledene. Als er onverhoopt geen gelegenheid is geweest om afscheid te nemen, wordt deze gelegenheid geboden in het mortuarium. Na dit eerste bezoek kunnen, bij een extra bezoek aan de overledene in het mortuarium, extra kosten in rekening worden gebracht. (Zie onder "Het mortuarium").

Als u contact met een geestelijk verzorger van het ziekenhuis wilt, schakelt de verpleegkundige deze voor u in.

3 Het mortuarium

De medewerkers van het mortuarium voeren in opdracht van de uitvaartverzorger handelingen uit. De uitvaartverzorger geeft opdrachten hiervoor namens de familie of nabestaanden. De kosten van deze eerste dienstverlening en eventuele extra handelingen zullen via de uitvaartverzorger worden verrekend. Blijft de overledene meerdere dagen in het mortuarium of zijn er extra bezoeken aan het mortuarium nodig dan spreekt men van extra handelingen. De kosten hiervoor worden in rekening gebracht via de uitvaartverzorger. Voor vragen over o.a. bezoek en het brengen van kleding kunt u via de receptie van het ziekenhuis contact opnemen.

Telefoonnummer: (0515) 488 888.

4 Vervoer naar huis of uitvaartcentrum

De uitvaartverzorger zorgt voor het vervoer van het mortuarium naar de plaats waar de overledene zal worden opgebaard. Dit kan het eigen huis, een uitvaartcentrum of een aula zijn.

5 Het waarschuwen van de uitvaartverzorger

Wanneer u de formaliteiten in het ziekenhuis hebt afgerond, kunt u een uitvaartverzorger en/of de verzekeraar waarschuwen. Deze kunnen alle zorg rondom het overlijden voor u regelen.

6 Informatie over verschillende situaties

Na het overlijden is er een aantal zaken van belang. Daarom willen wij u uitleg geven over obductie (lijkschouwing), donatie, ter beschikking stellen van de wetenschap en een niet-natuurlijke dood.

Obductie

De behandelend- of de waarnemend arts stelt het overlijden vast. Hij/zij kan de nabestaanden toestemming vragen voor obductie. Een obductie is een onderzoek op een overleden persoon. De arts vertelt u de reden en de omvang van de obductie en legt u de toestemmingsprocedure uit. Meer informatie kunt u vinden in de folder: "Informatie over obductie".

Donatie

De Wet op de Orgaandonatie geeft verplichtingen aan ziekenhuizen en de daar werkzame artsen. Dit betekent dat na het overlijden van een patiënt gedacht moet worden aan de mogelijkheid van orgaan -en/of weefseldonatie. De behandelend arts zal nagaan of de overledene medisch gezien een geschikte donor is. Hierna moet hij het donorregister raadplegen om na te gaan of de overledene als donor geregistreerd staat. Bij deze registratie zijn er 4 mogelijkheden:

- De overledene heeft toestemming gegeven.
- De overledene heeft geen toestemming gegeven.
- De overledene heeft aangegeven dat de naasten moeten beslissen.
- De overledene heeft aangegeven dat een specifiek persoon moet beslissen.

Wanneer de overledene geregistreerd staat in het register en toestemming heeft verleend, wordt dit meegedeeld aan de nabestaanden. Vanaf dit moment start de procedure.

Als de overledene niet geregistreerd staat in het donorregister, vraagt de behandelend arts de nabestaanden toestemming voor donatie van organen en/of weefsels van de overledene.

Meer over donatie kunt u vinden in de informatiefolder van van de Nederlandse transplantatie stichting.

Ter beschikking stellen van de wetenschap

Een overledene kan alleen ter beschikking van de wetenschap worden gesteld, wanneer er een bevestiging van een universiteit kan worden overlegd. Tijdens het leven moet een persoon zich hebben aangemeld bij een universiteit. Bij ter beschikkingstelling van de wetenschap, is het uitgesloten dat er obductie of donatie plaatsvindt. Met uitzondering van een eventuele gerechtelijke obductie. Bij een gerechtelijke obductie komt de ter beschikkingstelling te vervallen.

Niet-natuurlijke dood

Onder een niet-natuurlijke dood wordt verstaan dat iemand als gevolg van een niet-natuurlijke oorzaak is overleden. Hieronder vallen o.a. verkeersongevallen en misdrijven. In dit geval vindt inbeslagname van de overledene plaats. Door politie en justitie zal dan een onderzoek naar de doodsoorzaak worden ingesteld. In dit geval kan een rouwbezoek pas plaatsvinden wanneer de officier van justitie de overledene heeft vrijgegeven.

Pacemaker

Uit veiligheidsoverwegingen eisen steeds meer gemeenten en crematoria dat een pacemaker of ICD (inwendige cardioverte defibrillator) verwijderd wordt. De pacemaker of de ICD zal verwijderd worden in het ziekenhuis.

7 Tenslotte

Er zijn verschillende mogelijkheden tot ondersteuning bij rouwverwerking.

Rouwbegeleiding

De verpleegkundige van de afdeling kan u in contact brengen met een geestelijk verzorger van het ziekenhuis.

Landelijke Stichting Rouwbegeleiding

De Landelijke Stichting Rouwbegeleiding (LSR) is een stichting die u kan informeren over gespreksgroepen voor rouwverwerking bij u in de buurt. Ook kunt u hier terecht voor literatuur over rouwverwerking. Het LSR is op maandag, dinsdag, donderdag, en vrijdag tussen 09.00 en 12.00 uur te bereiken.

Telefoonnummer 033-4616896.

Ook is de LSR te vinden op het internet via:

www.landelijksteunpuntrouw.nl/hulp-en-advieslijn

Begeleiding in het Antonius Ziekenhuis

Als u met medewerkers van het ziekenhuis op de periode rond het overlijden van uw dierbare terug wenst te komen, bieden wij u de mogelijkheid tot een persoonlijk gesprek. Samen met de verpleegkundige kunt u, eventueel met overige nabestaanden, over de gebeurtenissen van de afgelopen periode praten. Wanneer u het op prijs stelt, kunnen ook andere hulpverleners of behandelaars hierbij aanwezig zijn. Wanneer u van deze gelegenheid gebruik wilt maken, kunt u op werkdagen contact opnemen met de afdeling waar uw naaste is overleden.

Afdeling:

Naam:

Telefoonnummer:

**Antonius Ziekenhuis
Bolswarderbaan 1
8601 ZK Sneek**

**Urkerweg 4
8303 BX Emmeloord**

**Vissersburen 17
8531 EB Lemmer**

**Postadres
Postbus 20.000
8600 BA Sneek**

**Telefoon
0515 - 48 88 88**

www.mijnantonius.nl

12-02-2016